РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИА
Академија за судии и јавни обвинители

Врз основа на член 70 од Законот за Академија за судии и јавни обвинители (Службен весник на Република Македонија бр.88/2010), Управниот одбор на Академијата на седницата одржана на 29.11.2010 година ја усвои следната

ОПШТА ПРОГРАМА ЗА КОНТИНУИРАНА ОБУКА НА СУДИИТЕ И ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ за 2011-2012 година

Согласно член 70 од Законот за Академија за судии и јавни обвинители (Службен весник на Република Македонија бр.88/2010), Академијата спроведува континуираната обука за стручно усовршување на судиите и јавните обвинители, претседателите на судовите и јавните обвинители на јавните обвинителства

Цел:

Континуираната обука за стручно усовршување се спроведува со цел за усовршување и проширување на знаењата и стручноста на судиите и јавните обвинители при вршењето на судиската и јавнообвинителската функција, јакнење на нивната независност и интегритет како основен предуслов за владеење на правото, за заштита на човековите права и слободи, како и создавање на транспарентно, праведно и ефикасно правосудство, засновано на меѓународните стандарди за фер и правично судење.

Континуираните обуки за стручно усовршување наменети за претседателите на судовите и на јавните обвинители на јавните обвинителства имаат за цел развивање на способноста за управување со работите од нивна надлежност, утврдена со закон.

Програмата ќе се реализира преку:

- Усовршување на вештините во насока на практична примена и интерпретирање на законите во решавање на конкретни случаи од судската пракса;
- Запознавање со содржината на новите закони и измени на законите;
- Зголемување и јакнење на професионалните способности во насока на јакнење на логичната и аналитичка аргументација во изготвувањето на судските одлуки;

- Воедначување на судската и јавно обвинителската пракса;

Крајна цел на Програмата е создавање на модерен и ефикасен правосуден систем кој води кон транспарентно, праведно и ефикасно правосудство и задоволување на стандардите на Европската унија и подговување за интеграција на правосудниот систем на Република Македонија во Европскиот систем.

Целни групи:

Програмата е наменета за постојните 662 судии и 196 јавни обвинители, како и за судии и јавни обвинители кои ќе бидат избрани во текот на 2011 и 2012 година. Правото и обврската на континуирана обука на судиите и јавните обвинители се остварува во Академијата.

Подготвување на Програмата:

Програмата се изготвува врз основа на претходно детално испитување, анкетирање и анализа на потребите на судиите, јавните обвинители и другите корисници на услугите на Академијата, како и преку консултирање на мислења на институциите претставени во Управниот одбор на Академијата, правните факултети, професионалните комори и други релевантни правосудни институции и организации, спроведено од Службата за стручно помошно технички работи на Академијата во текот на 2009 и 2010 година.

Со цел за постојано и систематско унапредување и надградување на капацитетите на Академијата за планирање, организирање и спроведување на континуирана обука, при определување на темите, методологијата и формите на обука, се земаат во предвид и сумираните резултати од извршените евалуации од секоја обука, како и сумираните писмени предлози, сугестии, забелешки и коментари од страна на учесниците на обуките во текот на 2009 и 2010 година, сугестиите и забелешките на органите и телата на Академијата, а посебно на Програмскиот совет како стручен орган, предавачите кои непосредно ги спроведуваат програмите за обука, како и вработените лица од Службата за стручно помошно технички работи на Академијата кои директно учествуваат како логистичка поддршка на секоја обука а кои забелешки се перцепирани во текот на реализирањето на обуките во претходниот период.

Покрај тоа, во контекст на целите и приоритетите на Република Македонија за акцесија кон ЕУ, потребата од хармонизација на домашното законодавство со меѓународното и потребата, домашните судии и обвинители да ги применуваат меѓународните стандарди во секојдневното постапување, дел од оваа континуирана обука е посветена на изучување на европската и меѓународната димензија на правото, борбата против корупција и органзизиран криминал, јакнење на капацитетите и знаењата на судиите и јавните обвинители за алтернативно решавање на споровите како начин за справување со заостатокот на судски

предмети, зајакнување на свеста за социјалната димензија на професијата, усовршување на знаењата на странски јазици и компјутерска технологија.

При изработка на програмата се земаат во предвид и изготвените годишни извештаи за работата на судовите во Република Македонија – основните судови, Апелационите судови, Врховниот суд на Република Македонија, извештајот на Врховниот суд со заедничките заклучоци и ставови за работата на судовите во Република Македонија, Судскиот совет на Република Македонија, и согласно обврските преземени со Националната програма за усвојување на Правото на ЕУ на Владата на Република Македонија, се со цел при креирање на темите за обука да се земат во предвид:

- областите каде има најголем прилив на предмети,
- најголем број на правни лекови - редовни и вонредни,
- најчести пропусти при примена на материјалниот и процесниот закон, кои доведуваат до укинување но и до преиначување на судските одлуки,
- причините кои доведуваат до одолговлекување и долго траење на постапките кои предизвикуваат повреда на член 6 од Европската конвенција за човекови права
- потребите од воедначување на судската пракса во примената на материјалните и процесните закони

Програмата, по нејзиното одобрување и усвојување, според потребите може да се менува на предлог на Програмскиот совет и директорот. Воедно, сите повремени и ад хок надворешно финансирани програми и проекти се прифаќаат и подготвуваат според темите, приоритетите и потребите на обуката и за нив се известува Програмскиот совет и ги одобрува Управниот одбор на првата наредна седница.

Програмата се доставува до судовите, до јавните обвинителства и до Министерството за правда и тоа во печатена и електорнска форма, а истата се објавува и на интернет страницата на Академијата.

Предложената Програма претставува рамковна програма, при што по нејзиното одобрување и усвојување, Академијата ќе подготви годишен календар за тренинг активностите за 2011 и 2012 година со теми согласно утврдените приоритети како и детални тримесечни календари вклучувајќи ги темите, содржината на курсевите и семинарите, времетраењето, датумот и местото, слушателите, предавачите, постапката и рокот за пријавување на учесниците.

Календарите ќе бидат дистрибуирани до соодветните целни групи и објавени заедно со Програмата на интернет страницата на Академијата.

Датумите во календарот ќе бидат одредени доколку се познати кога се подготвува календарот. Во спротивно, датумот се објавува и се испраќа со

известување две недели пред одржување на конкретниот настан. Секој заинтересиран за учество пополнува стандардизиран формат кој го испраќа по пошта, преку факс или е-маил во разумен рок пред денот на одржување на обуката.

Финансиски средства:

Општата програма за континуирана обука на судиите и обвинителите ќе се реализира и финансира со средства од Буџетот на Република Македонија, а според приоритетите и потребите на судиите и јавните обвинителите. Воедно, ќе се настојува, за реализација на дел од Програмата да се обезбедат средства преку соработка со меѓународните организации и проекти.

Модули:

Програмата е составена од неколку модули кои опфаќаат општи теми, практични искуства во примената на законските решенија, новините во материјалното и процесното законодавство и пракса од основните области на правото (граѓанско, трговско, кривично, како и меѓународно право и право на Европската унија), а со цел судиите и обвинителите да стекнат и развиваат не само основни професионални правни знаења и инструкции за толкување и примена на прописите, туку и комплементарни вештини потребни за вршење на судиската односно обвинителската функција, како што се етика, менаџирање, изнаоѓање на алтернативни начини за решавање на споровите, развивање на комуникациски способности со странките и јавноста, странски јазици и компјутерски вештини.

Модулите кои се однесуваат на материјалното и процесното право се фокусирани на секојдневната практична работа на судиите и обвинителите, пред се преку анализа на практични случаи, изработка на акти, пресуди, обвинителни акти и слично. Воедно, поради актуелноста, тие опфаќаат и одредени теоретски прашања како и запознавање со најновите научни и стручни достигнувања во областа на националното, меѓународното право и правото на ЕУ.

Предавачи:

Во реализација на Програмата, како предавачи ќе се ангажираат експерти од листата на предавачи на Академијата за судии и јавни обвинители, која што е одобрена од Управниот одбор на Академијата, а во зависност од потребата за реализирање на специјалзиирани програми за одделни области и целни групи и предавачи по потреба - пензионирани судии и јавни обвинители, професори, како и домашни и странски експерти од одредени области и институции, организации, цивилното општество и НВО, кои се ангажираат во зависност од видот на одделната тема.

Методи:

Општата Програма за континуирана обука ќе се реализира преку конференции, семинари, работилници, заеднички обуки со други целни групи, тркалезни маси и други облици на стручно усовршување сообразно со потребите на судиите и обвинителите. Обуките ќе се изведуваат преку дебати, практични вежби, анализа на домашна и меѓународна пракса, со користење на современи техники за учење за возрасни, а според карактерот на темите и областа која е предмет на обуката.

Обуките ќе се реализираат централизирано и децентрализирано.

Евалуација:

Оценувањето на спроведената програма се предлага да се изврши на три начини:

1. Преку прашалници кои ќе се дистрибуираат пред и по завршувањето на обуката (така наречени pre and post questionnaires). Овие прашалници ќе содржат исти прашања и на тој начин ќе се утврди познавањето на материјата пред обуката и по спроведената обука.
2. Преку прашалници кои ќе се дистрибуираат по завршување на обуката. Со овие прашалници ќе се оцени квалитетот на самата обука, предавачите, материјалите, позитивните и негативните страни, како и предлозите за идни обуки.
3. Прашалници кои ќе се дистрибуираат после три или шест месеци од завршување на обуката, со кои ќе се оцени колку во пракса се применуваат стекнатите знаења.

* * *

<u>Модул I.</u> **ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ**

Посебните програми кои ќе се реализираат во рамки на Модулот I, треба да овозможат понатамошно развивање и продлабочување на статусот, независната положба и самостојноста, стручноста, ефективноста, унапредување на способностите на носителите на правосудната функција потребни за успешна реализација на меѓународните стандарди за судење во разумен рок, како и вештините на вршењето на судската и јавно - обвинителската функција и раководење со судовите и јавните обвинителства и тоа за следните **целни групи**:

- Членовите на Судскиот совет и Советот на јавни обвинители
- Судиите на Врховниот суд на Република Македонија и на јавните обвинители во Јавното обвинителство на Република Македонија

- Судиите на Апелационите судови и јавните обвинители во Вишите јавни обвинителства - самостојни и со присуство на претставници од Врховниот суд на Република Македонија и Јавното бвинителство на Република Македонија
- Претседатели на судови и јавните обивнители на јавните обвинителства

Предмет на дискусии и расправање на овие модалитети ќе бидат прашања кои се однесуваат на положбата, правата, обврските на носителите на правосудните функции, бројот, организацијата и надлежноста на судовите кои овозможуваат ефикасна достапност на граѓаните до правдата, практични проблеми при примена на законските процесни и материјално - правни одредби, воедначување на судската пракса и казнена политика, како и предлози за унапредување на постојните законските решенија.

Обуките во рамките на овој модул ќе се осврнат на улогата и функцијата судија и јавен обвинител; професионално и етичко однесување; спроведување на Законот за судови, Законот за јавно обвинитеслтво, Законот за Судскиот совет на Република Македонија и Законот за Советот на јавните обвинители на Република Македонија, во делот на остварување на надлежностите на советите во врска со статусните прашања за судиите и јавните обивнители. Ова се однесува особено на градење и унапредување на критериумите за избор, следење и евалуација на работата, имунитетот, одговорноста на судиите и јавните обвинители, јакнење на нивните работни техники и професионални вештини. Тука посебно место ќе завземат и обуките за претседателите на судовите и јавните обвинители на јавните обвинителства за развој на вештините за раководење.

Овој модул ќе се реализира во вид на посебни модалитети како што се: работилници, тркалезни маси, дебати, форуми за дискусии, регионални конференции со учество на домашни и странски предавачи на кои ќе се изложат домашните прописи како и компаративни иксуства на другите национални законодавства и меѓународната легислатива на Совет на Европа, Обединетите нации, телата на Европска Унија и јуриспруденцијата на меѓународните судови.

ОБУКИ СПОРЕД ЦЕЛНИ ГРУПИ

А. Претседатели на судови и јавни обвинители на јавните обвинителства

1. Улога на претседателот во распоредување на судиите и заостатокот на нерешени предмети, постапување со претставка, евиденција, АРП, најчести основи за претставките и поплаките на граѓаните, односно:

   - објективни и субјективни причини за заостаток на предметите и одлагање на постапките и должина на траење на провостепена постапка
   - неуредна достава, непостапување на МВР по наредби, долго траење на вештачењата, злоупотреби на овластувањето на странките
   - незакажување на расправа-претрес
   - ненавремено изготвување на одлука
   - неизвршување на судски одлуки
   - ненавремено доставување на обжалените одлуки до повисоките судови
   - причини за административно враќање на предметите од повисокиот суд, законски и организациони ограничувања

2. Етика – судиска и етика на јавните обвинители, начела на етичките кодекси, компаративна споредба со кодексите на другите држави, почитување на начелата на кодексот како основ за спречување на злоупотребата на функцијата судија и јавен обвинител

3. Комуникациски вештини/односи со јавност, комуницирање со колегите, вработените и со странките, вештина на презентирање на работата на судот / јавното обвинителство

4. Вештини за раководење со суд и јавното обвинителство / претседателот / јавниот обвинител како водач, управување со човечки ресурси - систем на оценување на судските и јавнообвинителските службеници, заостаток на предмети, постапување со претставките, најчести основи за претставките и поплаките на граѓаните/

5. Стратешко планирање на работењето и буџетирањето, имплементацијана програмите за работа

6. Управување со буџетот, спроведување на Законот за извршување на буџетот, улогата на Државниот завод за ревизија, постапување по ревизиските извештаи и Законот за јавни набавки, улогата на Бирото за јавни набавки

7. Електронска достава до странките и другите учесници во постапките и електронско снимање на судските рочишта

8. Ревизија на судската власт, најчестите неправилности, постапување по дадените препораки за нивно надминување

9. Целите на воведување на АКМИС системот во судовите и начинот на неговото функционирање, оперативна работа со АКМИС системот

10. Тркалезни маси за претседателите на судовите и извршителите за приговорите против неправилностите при извршувањето

Б. Судии и јавни обвинители

Општи теми

1. Етика – судиска и етика на јавните обвинители, начела на етичките кодекси, компаративна споредба со кодексите на другите држави, почитување на начелата на кодексот како основ за спречување на на злоупотребата на функцијата судија и јавен обвинител

2. Вештина на комуницирање во судница, комуницирање со странките и судска психологија

3. Case management и планирање на времето

4. Подигање на правната култура, пристап до правдата, бесплатна правна помош/ домашни и компаративни искуства

5. Независност на судството, критериуми за оцена на работата на судиите, избор и разрешување на судии и работата на Судскиот совет

6. Независност на јавните обвинители, оцена на работата на јавните обвинители, избор и разрешување на јавните обвинители и работата на Советот на јавните обвинители

7. Заштита на лични податоци и пристап до информации од јавен карактер

8. Недискриминација

Библиографија

- Закон за судовите („Службен весник на Република Македонија“ број 58/2006), Закон за изменување и дополнување на Законот за судовите („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2008 и 150/2010);
- Закон за Судскиот совет на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 60/2006); Закон за изменување и дополнување на Законот за Судскиот совет на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 150/2010)

- Закон за јавното обвинителство („Службен весник на Република Македонија“ број 150/07), Закон за изменување на Законот за јавно обвинителство („Службен весник на Република Македонија“ број 111/08);
- Закон за Совет на јавни обвинители („Службен весник на Република Македонија“ број 150/07)
- Закон за судска служба („Службен весник на Република Македонија“ број 98/08), Закон за изменување на Законот за судска служба ((„Службен весник на Република Македонија“ број 161/08, 6/09 и 150/2010)
- Закон за државните службеници („Службен весник на Република Македонија“ број 76/2010)
- Судски деловник („Службен весник на Република Македонија“ број 71/07), Деловник за изменување и дополнување на Судскиот деловник („Службен весник на Република Македонија“ број 157/09)
- Закон за буџетите („Службен весник на Република Македонија“ број 64/05, 103/08, 156/09)
- Закон за судскиот буџет („Службен весник на Република Македонија“ број 60/03, 37/06, 103/08)
- Закон за извршување на буџетот на Република Македонија (за секоја тековна година)
- Закон за ревизија („Службен весник на Република Македонија“ број 79/2005, 103/08)
- Закон за јавна внатрешна финансиска контрола („Службен весник на Република Македонија“ број 90/2009)
- Закон за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ број 136/07, 130/08)
- Закон за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/05), Одлука на Уставен суд У.бр.95/2005 од 29.3.2006 („Службен весник на Република Македонија“ број 44/06), Одлука на Уставен суд У.бр.12/2006 од 18.10.2006 година („Службен весник на Република Македонија“ број 124/06, Одлука на Уставен суд на Република Македонија У.бр.185/2006 („Службен весник на Република Македонија“ број 20/07, Закон за изменување и дополнување (Службен весник на Република Македонија број 50/06, 129/06, 8/08, 83/09, 50/2010, 83/2010 и 88/2010);
- Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер („Службен весник на Република Македонија“ број 13/06, 86/08 и 6/10)
- Закон за класифицирани информации („Службен весник на Република Македонија“ број 9/04, 113/07 и 145/10)
- Закон за заштита на лични податоци („Службен весник на Република Македонија“ број 7/05, 103/08, 124/10)
- Закон за спречување и заштита од дискриминација ((„Службен весник на Република Македонија“ број 50/10);
- Кодекс на судиска етика
- Кодекс на јавнообвинителска етика

В. Новоизбрани судии и јавни обвинители

Општи теми

1. Европската Конвенција за човекови права и основни слободи како меѓународен извор на правото и нејзиното влијание на домашниот правен поредок
    - Општи прашања за ЕКЧП пред домашните судови
    - Примена на член 3 и член 5 од ЕКЧП
    - Примена на член 6 и член 8 од ЕКЧП
    - Заштита на имотните права според македонското законодавство во контекст на член 1 од Протоколот 1 на ЕКЧП
    - Ефикасност на правното средство – барање за заштита на правото за судење во разумен рок (член 6 од ЕКЧП)

2. Односи со јавност

3. Судска психологија
    - Веродостојност на исказите

4. Комуникациски вештини

5. Правна култура – отворено судство

6. Етиката во правосудството
    - Етиката и деонтологијата
    - Одговорноста како основа за професионална етика
    - Етички дилеми

7. Подготовка и управување со предмет

Теми од областа на казнено право

Кривичен законик

1. Измени во Кривичниот законик

2. Системот на санкции во Кривичниот законик
    - Казни, казна затвор и парична казна
    - Одмерување на казната, најчести отежителни и олеснителни околности, ублажување на казната, ослободување од казна, начин на изрекување на казни во случај на стек на кривични дела и продолжено кривично дело

3. Алтернативни мерки
    - Видови алтернативни мерки
    - Услови за изрекување на одделните мерки

4. Мерки на безбедност
    - Видови мерки на безбедност
    - Услови за изрекување на мерки на бебедност

<u>Закон за кривична постапка</u>

1. Претходна постапка
    - Кривична пријава и овластувања на органите во предистражната постапка
    - Улогата на МВР, Царина, Финансиска полиција -надлежности во откривање и докажување, соработка со ЈО и истражен судија
    - Посебни истражни мерки
    - Постапување на јавниот обвинител по кривична пријава
    - Случаи на вонсудско спогодување во текот на оваа фаза на постапката

2. Истрага
    - Улогата на јавниот обвинител во фазата на истрагата, истражни дејствија (прибавување на докази во текот на истрагата)
    - Улогата на истражниот судија во истрагата (содржина на наредби за одземање на предмети, за увид, реконструкција, за вештачење, за претрес на дом и на лица, процесни одлуки во текот на истрагата (постапување со незаконски прибавени докази)

3. Мерки за обезбедување присуство на обвинетиот и за успешно водење на кривичната постапка
    - Притвор (Содржина на решението за притвор, најчести основи за определување притвор, органи надлежни за предлагање и одредување на притвор)
    - Други мерки за обезбедување присуство на обвинетиот (колку често во досегашната пракса се применувани другите мерки за обезбедување присуство на обвинетиот)

4. Фаза на обвинение
    - Содржина на обвинителен акт и предлог, постапување по приговор, правосилност на актот/ најчести пропусти и грешки

5. Главен претрес

- Анализа на процесни претпоставки за одржување на главен претрес

  (Јавност на главниот претрес, менаџирање со претресот, потребни мерки и дејствија за да се избегне одлагање на претресот особено во случаи со голем број на обвинети и сведоци, најчести причини предизвикани од одбраната за одлагање на главниот претрес, одлагање и прекин на претрес, содржина на записник за претрес, однесување со медиумите кога главниот претрес е медиумски покриен, распит на обвинетиот, сослушување на сведок и вештак /најчести пропусти и грешки)

- Одлуки на главен претрес од судија/претседател на совет /совет

6. Доказни средства

7. Донесување и објавување на одлуки
   - (Пресуда, видови пресуди, одлуки по повод откажување од гонење од страна на ЈО , методологија за пишување на судска одлука)

8. Заштита на сведоците, на соработниците на правдата и на жртвите
   - (постапување со заштитен сведок во текот на истрага и главен претрес, видеоконференција)

9. Скратени постапки, судење во отсуство и повторување на постапката

10. Постапување по редовни и вонредни правни лекови

    - Најчести случаи на преиначување и укинување на првостепена пресуда, постапување на првостепениот суд по напатствија на повисоките судови, казнена политика

11. Измените кои се воведуваат со новиот Закон за кривична постапка

    - Новиот концепт на ЗКП – премин од инквизиторна кон страначка постапка
    - Основни начела
    - Значење на законските изрази
    - Улогата на јавниот обвинител во сите фази на постапката
    - Судија за претходна постапка – надлежност
    - Правосудна полиција – состав, улога и надлежности
    - Жртва, оштетен, приватен тужител – положба, права и заштита
    - Права на одбрана

- Проширување на правата и процесните гаранции за обвинетиот и бранителот во сите фази на постапката
- Новата улога на бранителот во одделни фази на постапката
- Засилување на начелото на еднаквост на оружјето
- Мерки за обезбедување присуство на обвинетиот и непречно водење на постапката
- Доказни средства
- Докази прибавени на недозволен начин
- Посебни истражни мерки
- Истрага – испитување на обвинет, сослушување на сведоци
- Испитување на обвинетиот/изјава за вина, редослед на поставување на прашања
- Услови за донесување на пресуда врз основа на признание на вината во текот на главната расправа/натамошно изведување на доказите
- Начин и редослед на испитување од странките и претседателот на советот/директно, вкрстено, дополнително
- Улогата на претседателот на советот во контрола на начинот и редоследот на испитување на сведоците и вештаците и изведувањето на доказите за дозволеноста на прашањата, валидноста на одговорите, праведно сослушување и оправданоста на приговорите
- Забрзани постапки
- Донесување и соопштување на одлуките
- Постапка за донесување пресуда врз основа на спогодба на јавниот обвинител и осомничениот во истрагата

12. Меѓународна соработка во кривична материја

13. Закон за прекршоци

<u>Теми од областа на граѓанско право</u>

1. Облигационо право
    - Општи прашања за договорите, ништовност и рушливост кај облигационите договри
    - Трговски договори по ЗОО и судски спорови во врска со истите
    - Практична примена на измените на ЗОО од 2008 и 2009 година во однос на каматата
2. Право на сопственост
    - Стекнување и губење на правото на сопственост

3. Владение; службеност
    - Заштита на правото на владение

- Постапка во спорови поради смеќавање на владение
- Право на службеност и заштита

4. Материјална и нематеријална штета
    - Надомест на материјална штета
    - Надомест на нематеријална штета

5. Тужба, одговор на тужба
6. Утврдување на вредноста на спорот и квалитет на поднесоци
7. Подготвително рочиште, главна расправа и процесни одлуки
8. Докази и изведување на докази – увид, сведоци, вештачење, сослушување на странките
9. Донесување на пресуди – видови пресуди, донесување и објавување, писмена изработка и објавување на веб страницата на судот
10. Користење на ACCMIS, електорнско снимање на судските рочишта и електорнска достава
11. Посебни постапки
12. Новини во законот кои се однесуваат на медијацијата
13. Постапка по жалба и одлуки на второстепениот совет
14. Судење во разумен рок
15. Вонредни правни лекови
16. Посебни постапки
    - Постапка во спорови од мала вредност
    - Постапка во стопански спорови

17. Стечајна постапка
    - Кривични и граѓанско – правни аспекти на стечајот

18. Извршување
    - Постапување на судот по Приговор против решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа
    - Улогата на судот во извршувањето согласно Законот за извршување

19. Претходни и привремени мерки за обезбедување на побарувањата
20. Нотаријат
    - Улогата на нотарите во граѓанската постапка согласно Законот за нотаријат
    (во областа на наследувањето, вонпроцесната постапка, извршувањето)

Библиографија

➢ Европска Конвенција за човекови права и основни слободи со протоколите
➢ Кодекс на судиска етика

- Кодекс на јавнообвинителска етика
- Кривичен законик („Службен весник на Република Македонија“ број 37/96), Закон за изменување и дополнување на Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 80/99, 4/02, 43/03, 19/04, 81/05, 60/06, 73/06, 7/08, 139/08,114/09), Одлука на Уставен суд на Република Македонија У.бр.228/05 од 5.4.2006 година („Службен весник на Република Македонија“ број 50/06), Решение на Уставен суд на Република Македонија У.бр.28/2008 од 23.4.2008 година („Службен весник на Република Македонија“ број 64/08);
- Закон за кривична постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 15/05 – пречистен текст); Закон за изменување и дополнување на Законот за кривичната постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 83/08 и 67/09);
- Закон за кривична постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 150/2010);
- Закон за заштита на сведоци („Службен весник на Република Македонија“број 38/05); Закон за дополнување на Законот за заштита на сведоци („Службен весник на Република Македонија“ број 58/05).
- Закон за медијација („Службен весник на Република Македонија“ број 60/06); Закон за изменување и дополнување на на Законот за медијација („Службен весник на Република Македонија“ број 22/07, 114/09); Одлука на Уставен суд на Република Македонија У.бр. 117/06 од 1.11.2006 година („Службен весник на Република Македонија“ број 119/06, Одлука на Уставен суд на Република Македонија У.бр. 34/07 од 6.6.2007 година („Службен весник на Република Македонија“ број 77/07)
- Закон за прекршоците („Службен весник на Република Македонија“ број 62/06), исправка (Службен весник на РМ бр. 69/06);
- Закон за меѓународна соработка во кривична материја („Службен весник на Република Македонија“ број 124/2010)
- Закон за сопственост и други стварни права („Службен весник на Република Македонија“ број 18/01), Одлука на Уставен суд У.бр. 173/2007 од 20.2.2008 година („Службен весник на Република Македонија“ број 31/08), Закон за изменување и дополнување на Законот за сопственост и други стварни права („Службен весник на Република Македонија“ број 92/08, 139/09 и 35/2010);
- Закон за облигационите односи („Службен весник на Република Македонија“ број 18/01), Закон за изменување на Законот за облигационите односи („Службен весник на Република Македонија“ број 4/02, 5/03, 84/08, 81/09 и 161/09);
- Закон за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/05), Одлука на Уставен суд У.бр. 95/2005 од 29.3.2006 („Службен весник на Република Македонија“ број 44/06, Закон за изменување и дополнување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 50/06), Одлука на Уставен суд У.бр. 12/2006 од 18.10.2006 година („Службен весник на Република Македонија“ број 124/06, Закон за изменување и дополнување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 129/06), Одлука на Уставен суд У.бр. 185/2006

од 17.1.2007 („Службен весник на Република Македонија“ број 20/07) , Закон за изменување и дополнување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 8/08, 83/09, 50/2010, 83/2010 и 88/2010);

- Закон за нотаријат („Службен весник на Република Македонија број“ 55/07), Закон за изменување и дополнување на Законот за нотаријат („Службен весник на Република Македонија“ број 86/08 и 139/09)
- Закон за обезбедување на побарувањето („Службен весник на Република Македонија“ број 87/07);
- Закон за вонпарнична постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 9/08);
- Закон за наследувањето („Службен весник на Република Македонија“ број 47/96);
- Закон за парничната постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 79/05); Закон за изменување и дополнување на Законот за парнична постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 110/08), Закон за дополнување на Законот за парнична постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 83/09), Закон за изменување и дополнување на Законот за парнична постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 116/2010);
- Закон за судски такси („Службен весник на Република Македонија“ број 114/09);

Г. Предавачи

Почетна обука

1. Техники на учење на возрасни
2. Обезбедување услови за дизајнирање на обука и начин на дизајнирање на работилница (според потребите)
3. Подготовка на PP презентација

Напредна обука

1. Дополнителни методи и техники на учење на возрасни
2. Планирање и моделирање на обука
3. Подготовка на работни листови и материјали за обука
4. Ефективни методи и техники за практична обука
5. Тимска работа и работа во групи
6. Учење на далечина

Д. Ментори

1. Процес на одвивање на менторство
2. Однос ментор-менториран
3.Техники на менторирање

4. Критериуми за вреднување и оценување
5. Работа во тимови
6. Учење на далечина

МОДУЛ II. ОПШТИ ПРОГРАМИ

1. УПРАВНО ПРАВО

Целни групи: Судии на Управен суд и судии на Врховен суд на Република Македонија кои одлучуваат по жалби на пресудите на Управниот суд

Овој модул ќе се реализира преку семинари, и се охрабруваат предавачите да ја насочуваат работата преку дискусија и размена на искуства, како и преку работа на практични примери.

А. Материјално право

1. Законот за слободен пристап до информациите од јавен карактер;

2. Законот за класифицирани информации и Законот за заштита на личните податоци;

3. Закон за јавни набавки

4. Законот за прекршоци

   - Соодветната примена на одредбите од Законот за општата управна постапка при водење на прекршочна постапка од страна на прекршочните органи;
   - Примена на Законот за прекршоците во однос со материјалните прописи со кои се дерогираат одредби од Законот за прекршоци
   - Постапка по тужба и видови на одлуки на Управниот суд.

5. Изборен законик

6. Закон за пензиското и инвалидското осигурување

   - Постапка за усогласување на пензиите;
   - Статусот на осигурениците кои оствариле право на времена инвалидска пензија и правни последици од примена на членот 139 од ЗПИО во однос на остварувње и губење на првата како осигуреници поради губење на својството пензионер.

7. Закон за здравствена заштита

- Приватизацијата во здравството (здравствени установи – основање и престанок – услови);
- Здравствени работници (основана лиценца, лиценца за работа, времено продолжување, времено одземање, трајно одземање на лиценцата за работа)
- Надлежност на министерството за здравство во спроведување на надзорот над работата на здравствените установи и коморите.

8. Закон за здравствено осигурување

- Овласувањата на ФЗОМ како купувач на здравствени услуги;
- Надлежност на Управниот суд во однос на спроведувањето на договорите за извршувањето на здравствените услуги склучени помеѓу ФЗОМ и здравствените установи.

9. Закон за просторно и урбанистичко планирање и Закон за градење;

- Решение за локациски услови и постапка за негово донесување;
- Изготвување на првостепени решенија од областа на урбанизмот и градежништвото;
- Стручна помош за читање на техничка документација од областа на урбанизмот и градежништвото;
- Овластувањата и мерките што можат да ги превземаат државниот инспекторат;

10. Законот за електронски комуникации и Закон за радиодифузна дејност

- Постапка за доделување на концесии

11. Закон за хартиите од вредност

- Улогата на државните органи при трговските и нетрговските трансфери на хартиите од вредност;

12. Querинский закон

- Постапка за утврдување на дополнителна вредност на стоката што се увезува;
- Постапка за префрлање на стоката од еден во друг тарифен број;
- Царински прекршоци – дилеми за примена на постапката за порамнување и посредување кај царинските прекршоци – Закон за прекршоци во врска со царинскиот Закон;
- Стручна помош за читање на царинска докуменатција.

13. Законот за државјанство

- Начини на стекнување и губење на државјанство;

- Натурализацијата и проблемите на кои се наидува при постапувањето;
- Државјанството во соодност со прашањата поврзани со матичната евиденција и граѓанските состојби;
- Стекнување на државјанство без водење на постапка за државјанство и ризикот кој го носи повеќе државјанства особено во однос на идентитетот;

14. Закон за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост

15. Закон за експропријација

   - Можноста иден корисник на градежно земјиште на кое според урбанистичките планови е предвидена изградба на објекти од јавен интерес да поднесе предлог до надлежен орган за одземање право на користење – член 43 од Законот

16. Закон за денационализација

17. Закон за катастар на недвижности (Службен весник на Република Македонија бр.40/2008)

   - Улогата и надлежноста на Управниот суд при примена на новиот Закон за катастар.

18. Закон за земјоделско земјиште

   - Постапка за доделување под закуп на земјоделско земјиште;
   - Склучување на договори

19. Закон за ветеринарно здравство

   - Постапка за избор на најповолни понуди за добивање дозвола за вршење на ветеринарна здравствена дејност од јавен каракте

20. Закон за заштита на животната средина

   - Надлежност и овластување на државниот инспекторат од областа на животната средина

21. Закон за индустриска сопственост

22. Закон за основното образование

23. Закон средното образовани

24. Закон за високото образование

25. Закон за просветна инспекција

Б. Процесно право

1. Закон за управни спорови
   - Уредување на поднесоци, примената на Законот за парничната постапка при уредување на поднесоци во управна постапка ;
   - Постапка на Управниот суд за донесување на времените мерки; (по однос на оваа тема да се вклучат и судиите од Врховниот суд на РМ)
   - Паралела меѓу времените мерки од Законот за обезбедување на побарувањата и Законот за управни спорови и кои одредби во кои конкретни ситуации ќе се применуваат;
   - Примената на Законот за парнична постапка во однос на процесни решенија во однос на Законот за управните спорови (спојување на постапки, раздвојување, заеднички полномошник и сл.);
   - Постапка на Управниот суд при решавање во полна јурисдикција;
   - Постапка на Управниот суд кај молчењето на администрацијата (редовни и прекршочни предмети):
   - Судска заштита на управните акти – разлика помеѓу редовното и специјализирано судство;
   - Редовни и вонредни правни лекови.
2. Правила на управната постапка - Закон за општата управна постапка, измените и дополнувањата на овој закон, член 129-а, 293-а и 293-б
3. Правила на граѓанската постапка
4. Извршување на судските одлуки
5. Повторување на постапката пред Управен суд

Библиографија

- Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер („Службен весник на Република Македонија“ број 13/06, 86/08, 6/10)
- Закон за класифицирани информации („Службен весник на Република Македонија“ број 9/04, 113/07 и 145/10)
- Закон за заштита на лични податоци („Службен весник на Република Македонија“ број 7/05, 103/08, 124/10)
- Закон за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ број 136/07, 130/08)
- Закон за прекршоци („Службен весник на Република Македонија“ број бр.62/06)
- Изборен законик („Службен весник на Република Македонија“ број 40/06), Одлука на Уставен суд У.бр.87/2006 од 15.11.2006 („Службен весник на

Република Македонија“ број 127/06), Закон за изменување и дополнување на Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 136/08), Исправка на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 148/08, 155/08, 163/08)

- Закон за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 80/93), Закон за изменување и дополнување на Законот за пензиско и инвалидско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 14/95), Одлука на Уставен суд У.бр. 128/95 и 245/95 од 7.2.1995(„Службен весник на Република Македонија“ број 35/95, Одлука на Уставен суд У.бр.229/95 („Службен весник на Република Македонија“ број 40/96), Закон за изменување и дополнување на Законот за пензиско и инвалидско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 71/96, 32/97, 24/00, 96/00, 50/01), Одлука на Уставен суд У.бр.279/95 и 359/95 („Службен весник на Република Македонија“ број 24/97), Одлука на Уставен суд У.бр.229/95 („Службен весник на Република Македонија“ број 25/97, Одлука на Уставен суд У.бр.98/2000 („Службен весник на Република Македонија“ број 98/00), Одлуки на Уставен суд У.бр.23, 24 и 48/2001 („Службен весник на Република Македонија“ број 97/01), Закон за изменување и дополнување на Законот за пензиско и инвалидско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 85/03, 50/04, 4/05, 84/05, 101/05, 70/06), одлука на Уставен суд У.бр. 151/2006 од 20.6.2007 („Службен весник на Република Македонија“ број 83/07, Закон за изменување и дополнување на Законот за пензиско и инвалидско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 153/07), одлуки на Уставен суд У.бр. 25/2008 од 10.9.2008 („Службен весник на Република Македонија“ број 118/08), одлуки на Уставен суд У.бр.266/2007 од 17.9.2008 („Службен весник на Република Македонија“ број 122/08, Закон за изменување и дополнување на Законот за пензиско и инвалидско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 152/08, 161/08, 81/09, 156/09, 83/10), Одлука на Уставен суд У.бр.83/2009 од 15.9.2010 година („Службен весник на Република Македонија“ број 127/10
- Закон за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 17/97, 10/04, 84/05, 111/05, 65/06, 5/07), одлуки на Уставен суд од 11.7.2007, 12.9.2007 и 16.1.2008, Закон за изменување и дополнување на Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 77/08, 67/09), одлука на Уставен суд од 12.5.2010 и Закон за изменување и дополнување на Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 88/10)
- Закон за здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 119/05, 37/06, одлука на Уставен суд од 3.10.2006, Закон за изменување и дополнување на Законот за здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 18/07, 36/07), одлуки на Уставен суд од 27.6.2007 и 4.7.2007, Закон за изменување и дополнување на Законот за здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 82/08, 98/08, 6/09, 67/09, 50/10)

- Закон за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија“ број 51/05), Закон за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија број 137/07), исправка на Законот за просторно и урбанистичко планирање (Службен весник на РМ бр.151/07),Закон за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планиарње („Службен весник на Република Македонија“ број 91/09)
- Закон за градење („Службен весник на Република Македонија“ број 130/09)
- Закон за електронски комуникации („Службен весник на Република Македонија“ број 13/05), Закон за изменување и дополнување на Законот за електронски комуникации („Службен весник на Република Македонија“ број 14/07, 55/07, 98/08, 83/10)
- Закон за радиодифузна дејност („Службен весник на Република Македонија“ број 100/05), Закон за изменување и дополнување на Законот за радиодифузна дејност („Службен весник на Република Македонија“ број 19/07), одлуки на Уставен суд од 12.9.2007 и 9.1.2008, Закон за изменување и дополнување на Законот за радиодифузна дејност („Службен весник на Република Македонија“ број 103/08, 152/08 и 6/10)
- Царински закон („Службен весник на Република Македонија“ број 39/05), Закон за изменување и дополнување на Царинскиот закон („Службен весник на Република Македонија“ број 4/08 и 48/10)
- Закон за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост („Службен весник на Република Македонија“ број 38/05), Закон за изменување и дополнување на Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост („Службен весник на Република Македонија“ број 107/07)
- Закон за индустриска сопственост („Службен весник на Република Македонија“ број 21/09)
- Закон за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ број 95/2005), Закон за изменување и дополнување на Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2007), Одлуки на Уставен суд од 04.07.2007, 19.09.2007, 7.11.2007, 28.11.2007, измени и дополнувања (Службен весник на РМ бр.7/08) Закон за изменување и дополнување на Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ број 57/2010)
- Закон за државјанството на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 45/04), Закон за изменување и дополнување на Законот за државјанството на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 98/08)
- Закон за приватизација и закуп на градежно земјиште во приватна сопственост („Службен весник на Република Македонија“ број 4/05), Закон за изменување на Законот за приватизација и закуп на градежно земјиште во приватна сопственост („Службен весник на Република Македонија“ број 13/07), Закон за изменување и дополнување на Законот за приватизација и закуп на градежно земјиште во приватна сопственост („Службен весник на Република Македонија“ број 165/08, 146/09)

- Закон за експропријација („Службен весник на Република Македонија“ број 33/95), Закон за изменување и дополнување на Законот за експропријација („Службен весник на Република Македонија“ број 20/98, 40/99, 45/00, 31/03, 46/05, 10/08, 106/08)
- Закон за денационализација („Службен весник на Република Македонија“ број 20/98), Закон за изменување и дополнување на Законот за денационализација („Службен весник на Република Македонија“ број 31/00, 42/03, 44/07,72/10)
- Закон за катастар на недвижности („Службен весник на Република Македонија“ број 40/08)
- Закон за земјоделско земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 135/07)
- Закон за ветеринарно здравство („Службен весник на Република Македонија“ број 113/07)
- Закон за заштита и спасување („Службен весник на Република Македонија“ број 36/04) Закон за изменување и дополнување на Законот за заштита и спасување („Службен весник на Република Македонија“ број 49/04, 86/08, 124/10)
- Закон за општата управна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 38/05); Закон за изменување и дополнување на Законот за општата управна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 110/08);
- Закон за управните спорови („Службен весник на Република Македонија“ број 62/06); Одлука на Уставен суд од 13.02.2008; Одлука на Уставен суд од 16.9.2009 година, Закон за изменување и дополнување на Законот за управните спорови („Службен весник на Република Македонија“ број 150/2010).
- Закон за основното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 103/08, Закон за изменување и дополнување на Законот за основното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 33/10, 116/10)
- Закон за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 44/95, Закон за изменување и дополнување на Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 40/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10)
- Закон за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ број 35/08), Закон за изменување и дополнување на Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ број 103/08, 26/09, 83/09, 99/09, 115/10).

2. КРИВИЧНО ПРАВО

Целни групи:

Обуките од овој модул се наменети за судиите од кривичните оддели и јавни обвинители.

А. Кривичен законик

Темите кои ќе бидат обработувани во овој дел од обуката ќе се однесуваат на материјалното кривично право при што ќе бидат дефинирани определени правни институти предвидени со Кривичниот законик и други закони кои третираат кривично правна проблематика. Посебен осврт ќе им биде даден на новините кои се воведени во Кривичниот законик, досегашните домашни искуства во примената на овие одредби и најдобрите меѓународни пракси во овие области. Во делот на новините предвидени со Кривичниот законик интенцијата е да се обработат практичните компаративни искуства на меѓународен план, како и искуствата од досегашната практика од примената на овие одредби во Република Македонија. Ќе се посвети внимание и на теми кои се релативно малку застапени во праксата, а кои имаат тенденција на пораст и за кои во иднина се очекува интензивирање на бројот на сторени кривични дела.

Општ дел

1. Кривична одговорност на правно лице
2. Имотни санкции и мерки во казненото право, систем на дневни глоби, примена на професионалните забрани во казненото право, примена на казнените санкции за правните лица согласно измените во КЗ
3. Одмерување на казната
4. Алтернативни мерки и мерки на безбедност
5. Конфискација на имот и имотна корист и одземање на предмети со посебен осврт на проширена конфискација
6. Постапување согласно Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривичната и прекршочната постапка и улогата на Агенцијата за управување со одземен имот

Посебен дел

1. Кривичните дела против животот и телото
2. Кривични дела против изборите и гласањето
3. Кривични дела против честа и угледот

4. Кривични дела против половата слобода и половиот морал

5. Кривични дела против здравјето на луѓето - Трговија со дрога, Неовластено производство и пуштање во промет наркотични droги, психотропни супстанци и прекурсори

6. Кривични дела против животната средина и природата

7. Кривични дела против имотот - Компјутерски криминал - измама со банковни и кредитни картички/Конвенцијата за компјутерски криминал/Националното законодавство наспроти меѓународната легислатива

8. Кривични дела против културното наследство и природните реткости

9. Кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството (кривични дела во врска со хартии од вредност, берза и кривични дела в.в со стечај, царинскиот криминал, криумчарење, царински прекршоци, овластувањата на Царинска управа во предистражна постапка)

10. Кривични дела против јавниот сообраќај, особено чл.300 ст.4 в.в со 297 ст.1 и 3, разграничување меѓу умисла и небрежност кај овие кривични дела

11. Кривични дела против службената должност со посебен осврт на кривичното дело Противправно стекнување и прикривање имот

12. Кривични дела против јавниот ред - Злосторничко здружување, Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материи - разграничување на облиците, поим на поголемо количество

13. Кривични дела против човечноста и меѓународното право (Трговија со луѓе, Криумчарење мигранти, согласно член 418-б од КЗ со посебен осврт на поимот „мигранти“, појава на кривични дела на трговија со органи/актуелна состојба-компаративни искуства)

14. Органзииран криминал и други кривични дела од Европски и меѓународни конвенции

15. Обработка на правосилни случаи пред Хашкиот трибунал

<u>Б. Закон за кривичната постапка</u>

Темите кои ќе бидат обработувани во овој дел од обуката ќе се однесуваат на кривичното процесно право при што акцентот ќе биде ставен на процесните дејствија кои имаат релативно посложен карактер. Преку едукацијата на оваа тема едновремено ќе се направи обид за воедначување на практиката на територијата на Република Македонија во однос на користењето на определени кривично правни

институти преку согледување на постојната пракса и примената на новините во кривичната постапка.

Базична обука

1. Новиот концепт на ЗКП – премин од инквизиторна кон страначка постапка
2. Основни начела
3. Значење на законските изрази
4. Улогата на јавниот обвинител во сите фази на постапката
5. Судија за претходна постапка – надлежност
6. Правосудна полиција – состав, улога и надлежности
7. Жртва, оштетен, приватен тужител – положба, права и заштита
8. Права на одбрана
9. Проширување на правата и процесните гаранции за обвинетиот и бранителот во сите фази на постапката
10. Новата улога на бранителот во одделни фази на постапката
11. Засилување на начелото на еднаквост на оружјето
12. Мерки за обезбедување присуство на обвинетиот и непречно водење на постапката – измени
13. Доказни средства
14. Докази прибавени на недозволен начин
15. Посебни истражни мерки
16. Истрага – испитување на обвинет, сослушување на сведоци
17. Испитување на обвинетиот/изјава за вина, редослед на поставување на прашања
18. Услови за донесување на пресуда врз основа на признание на вината во текот на главната расправа/натамошно изведување на доказите
19. Начин и редослед на испитување од странките и претседателот на советот/директно, вкрстено, дополнително
20. Улогата на претседателот на советот во контрола на начинот и редоследот на испитување на сведоците и вештаците и изведувањето на доказите за дозволеноста на прашањата, валидноста на одговорите, праведно сослушување и оправданоста на приговорите
21. Забрзани постапки
22. Постапка за донесување пресуда врз основа на спогодба на јавниот обвинител и осомничениот во истрагата

Посебни модули

- **Заштита на личните податоци**

  - Улогата на јавното обвинителство, судот, министерството за правда и Дирекцијата за заштита на личните податоци
  - Заштита на личните податоци при преземање на посебните истражни мерки
  - Посебната истражна мерка Автоматско или на друг начин пребарување и споредување на личните податоци на граѓаните

- Должности за контролорите на бази на податоци
- Известување на Дирекцијата за заштита на личните податоци и поништување на добиените лични податоци

- **Мерки за обезбедување на присуството на обвинетиот и непречно водење на постапката**

  - Мерки на претпазливост – видови мерки; услови за изрекување; траење; надлежност за предлагање, изрекување, извршување и за проверка на спроведувањето; улогата на судијата за претходна постапка/судија поединец/кривичен совет, јавниот обвинител и полицијата

  - Гаранција – случаи кога може да се определи гаранција; услови за враќање на гаранцијата; случаи кога пропаѓа гаранцијата; надлежност за предлагање на гаранцијата; одлуки по предлогот за определување гаранција (судија за претходна постапкат/советот), улогата на јавниот обвинител

  - Лишување од слобода – основи и постапка на лишување од слобода без налог на судот

  - Задржување – основи за задржување и права на задржаното лице; обврски на службеникот за прифат; улогата на судијата за претходна постапка, јавниот обвинител, овластените полициски службеници и припадниците на правосудната полиција, бранители

  - Притвор – основи за определување и времетраење; надлежност на јавниот обвинител, судија на претходна постапка, кривичен совет; елементи на решението за притвор; изведување и постапка пред судијата на претходна постапка

  - Краткотраен притвор

  - Укинување на притворот

  - Постапка со притворениците и нивните права за времетраење на притворот

- **Мерки за пронаоѓање и обезбедување на лица и предмети**

  - Претрес - Поим, основи за претрес, видови претрес; Барање за претрес (усно и писмено), содржина на писменото барање за претрес, одлуки по повод барањето; Содржина на наредбата за претрес; Правила за вршење на претресот, овластени органи, записник за претрес; Влегување во дом без наредба за претрес; Разграничување на надлежноста и улогата на јавното обвинителство и на правосудната полиција и на судијата за претходна постапка

- Привремено одземање на предмети – надлежноста и улогата на јавниот обвинител, правосудната полиција и судот во постапката за издавање на наредба за привремено одземање; содржина на наредбата, постапка за одземање, предмети кои можат и кои не можат да се одземат; привремено одземање на предмети без наредба; привремено одземање компјутерски податоци; постапување со податоци кои се банкарска тајна, имот во банкарски сеф; следење на платен промет и трансакции на сметки и привремено запирање на извршување определени финансиски трансакции; попишување на привремено одземени списи, исправи и технички снимки; привремено одземање на имот или предмети заради обезбедување

- **Доказни средства**

- Постапка за испитување на обвинетиот, соочување со други лица/препознавање на предмети

- Постапка за испитување на сведоци

- Препознавање лица или предмети од страна на сведокот

- Снимање на испитувањето на сведокот со аудио – визуелни средства

- Постапка за заштита на сведоци – заштита на сведоци во претходна постапка и на главна расправа; испитување под псевдоним и со помош на технички уреди за пренос на слика и тон; улогата на бранителот при испитување на загрозени сведоци на главна расправа; испитување на посебно ранливи и оштетени сведоци

- Увид и реконструкција – реконструкција на настан потполно или со користење на компјутерски симулации; учество на стручно лице и вештак при вршењето на увидот и реконструкцијата

- Вештачење – новини во вештачењето (должности на вештакот, вештачење во странска установа, именување на технички советници); именување на технички советници во случај на вештачење; дејствија и улога на техничкиот советник; новини во одредени видови на вештачења (преглед и обдукција на леш, преглед и обдукција на зачеток и новороденче, токсиколошко испитување согласно најновите научни достигнувања); телесен преглед, земање крв и други лекарски работи, надлежности на судот и јавниот обвинител; новини во психијатриско вештачење

- **Посебни истражни мерки**

- Видови посебни истражни мерки

- Кривични дела за кои може да се определат посебните истражни мерки и лица против кои можат да се определат

- Постапување на случај на опсег на мерките спрема лице кое не е опфатено со наредбата

- Орган овластен за наредување на посебните истражни мерки

- Содржина на наредбата

- Овластен орган за спроведување на посебните истражни мерки

- Користење на посебните истражни мерки како доказ во кривичната постапка, валидност на доказите

- Времетраење на сите и одделните истражни мерки/надлежноста на јавниот обвинител и судијата на претходна постапка

- Известување на засегнатото лице

- Причини за ограничување на примената на посебните истражни мерки/заштита на правото на приватност

- **Претходна постапка – откривање и пријавување**

  - Новата улога на јавниот обвинител, судија на претходна постапка, правосудна полиција и одбраната – нови односи и систем на овластувања и контрола меѓу сите учесници на постапката
  - Должности на полицијата за информирање на јавниот обвинител за сторено кривично дело
  - Раководење на фазата на откривање и пријавување од страна на јавниот обвинител, овластување на јавниот обвинител спрема правосудната полиција
  - Отфрлање на кривичната пријава/права на оштетениот и одлуки по повод неговата жалба
  - Претходно прибирање известувања
  - Овластувања на полицијата и правосудната полиција
  - Земање отисоци, примерок за ДНК анализа и фотографирање
  - Методи на препознавање на осомничениот од страна на сведоци
  - Полиграфско испитување
  - Задржување на лицата затекнати на местото на извршување
  - Прибирање известувања од лица во притвор
  - Судска контрола над законитоста

- **Истражна постапка**

1. Истражни дејствија

- Надлежност за спроведување на истражната постапка
- Наредба за спроведување истражна постапка
- Надлежност на судијата за претходна постапка
- Истражни дејствија – истражни дејствија кои може самостојно да ги преземе јавниот обвинител
- Испитување на осомничениот – поука за правата на осомничениот со осврт на новите права, начин на испитување на осомничениот, записник за испитување на осомничениот, снимање на испитувањето на осомничениот
- Сослушување на сведок – начин на испитување на сведок со осврт на новините; учество и овластувања на осомничениот, бранителот и оштетениот во истражната постапка; причини за прекинување на истражната постапка и повторно продолжување; завршување на истражната постапка (услови, рокови, надлежности на вишиот јавен обвинител); обврска за известување на осомничениот и бранителот за завршивање на истражната постапка; запирање на истражната постапка

2. Истражни дејствија на одбраната

- Предлози на бранителот за обезбедување на докази
- Истражни дејствија на бранителот
- Разговор, примање на писмени изјави и собирање на известувања од страна на бранителот
- Овластувања за преглед и снимање на местата или предмети
- Презентирање на списите на бранителот

3. Доказно рочиште

- Случаи кога може да се бара одржување на доказно рочиште
- Одлуки по барањето за одржување доказно рочиште
- Постапка на доказното рочиште
- Употреба на доказите изведени на доказното рочиште на главната расправа

- **Обвинителен акт и контрола на обвинителниот акт**

- Обвинителен акт и приговор на обвинителниот акт со акцент на новините за вршење на контрола на обвинителниот акт
- Предлог за определување на притвор и надлежност за одлучување по истиот
- Приговор против обвинителниот акт/можност за обвинетиот за давање изјава за признавање на вината
- Седница на советот за оценка на обвинителниот акт и одлуки
- Рочиште за оценка на обвинителниот акт
- Тек на рочиштето во случаи на изјава за признание на вината
- Рочиштето по повод предлог – спогодба, оценка и одлуки по повод спогодбата

- Упатување на судење

- **Главна расправа**

- Новите начела на зајаканување на страначкиот принцип во поглед на раководењето, редоследот и начинот на изведувањето на доказите и новите начини на испитување во текот на главната расправа, новата улога на судот, странките и бранителот во оваа фаза
- Казнување поради нарушување на редот и дисциплината
- Притвор заради обезбедување на присуство на обвинетиот/ услови за судење во отсуство
- Сослушување на сведок или вештак по пат на телефонска или видеоконференција
- Записник за главната расправа и начин на водење/содржина/снимање и стенографско забележување
- Испитување на обвинетиот/изјава за вина, редослед на поставуање на прашања
- Услови за донесување на пресуда врз основа на признание на вината во текот на главната расправа/натамошно изведување на доказите
- Начини и редослед на испитување од странките и претседателот на советот /директно, вкрстено, дополнително
- Улога на претседателот на советот во контрола на начинот и редоследот на испитување на сведоците и вештаците и изведувањето на доказите за дозволеноста на прашањата, валидноста на одговорите, праведно сослушување и оправданоста на приговорите
- Исклучок од непосредно изведување на доказите/ услови за користење на исказите прибавени во истражна постапка

- **Редовни и вонредни правни лекови**

- Жалба на пресудата на првостепениот суд/новини во поглед на можноста на предлагање на нови факти и докази
- Одржување расправа пред советот на второстепениот суд
- Одлуки на второстепениот суд по жалба
- Вонредни правни лекови/преуредување на системот - Повторување на кривичната постапка-право и неправо; Повторување на постапката во корист на осудениот; Повторување на постапката на штета на осудениот; Повторување на постапката на лице судено во отсуство/измена во поглред на бројот на можните повторувања; Барање за заштита на законитоста

- **Забрзани постапки**

- Скратена постапка - Дела за кои се води скратена постапка/измени; Елементи на обвинителниот предлог; Услови за одржување на главна расправа поради недоаѓање на обвинетиот; Рочиште за помирување кај приватна тужба
- Постапка за донесување пресуда врз основа на спогодба на јавниот обвинител и осомничениот во истрагата - Поднесување предлог-спогодба, услови, должности на јавниот обвинител; Елементи на предлог-спогодбата; Учество на бранителот на осомничениот во спогодувањето; Постапување на судијата на претходната постапка
- Издавање на казнен налог - Услови за издавање казнен налог; Постапување на судијата по предлогот за издавање казнен налог; Права на обвинетиот во врска со издадениот платен налог

- **Посебни постапки**

- Постапка за изрекување алтернативни мерки – содржина на пресудата со која се изрекува алтернативната мерка; обврска на судот за донесување на решение за прекинување на постапката
- Постапка за конфискација на имот и имотна корист – проширена конфискација, изрекување мерка проширена конфискација спрема трето лице

В. Малолетничка правда

Основни целни групи: Судии и јавни обвинители кои постапуваат по предмети спрема малолетници

Дополнителни целни групи: Судии кои постапуваат по кривични предмети и јавни обвинители

1. Закон за малолетничка правда

3. Семејно насилство

Г. Закон за прекршоци

Основни целни групи: Судии кои постапуваат по прекршочни предмети

Дополнителни целни групи: Јавни обвинители, претседателите и члeновите и замениците на прекршочните комисии

1. Основни начела и принципи

2. Систем на мерки и постапки за забрзување на постапката

3. Одговорност на правните лица

4. Глобата како главна санкција (проблеми во пракса, разлики во пропишувањето кај одделните прекршочни органи, извршување на глобата (проблеми и пречки), правила за одмерување на казната, одземање на предмети и конфискација, методологија на евиденцијата, причини за застареност (објективни и субјективни) и како да се надминат

5. Право на поведување на управен спор во прекршочна постапка/Примена на Закон за управни спорови и Законот за општа управна постапка во постапката пред прекршочните органи/

6. Странки во постапката - оштетениот во прекршочна постапка, улогата на бранителот

7. Барање за обезбедување на присуство во постапката

8. Достава, прекин на постапката, донесување на одлука, трошоци на постапката

Библиографија

- Кривичен законик („Службен весник на Република Македонија“ број 37/96), Закон за изменување и дополнување на Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 80/99, 4/02, 43/03, 19/04, 81/05, 60/06, 73/06, 7/08, 139/08,114/09), Одлука на Уставен суд на Република Македонија У.бр.228/05 од 5.4.2006 година („Службен весник на Република Македонија“ број 50/06), Решение на Уставен суд на Република Македонија У.бр.28/2008 од 23.4.2008 година („Службен весник на Република Македонија“ број 64/08)
- Закон за спречување на корупција („Службен весник на Република Македонија“ број 28/02), Закон за изменување и дополнување на Законот за спречување на корупција („Службен весник на Република Македонија“ број 46/04, 126/06, 10/08 и 161/08)
- Закон за спречување на перење пари („Службен весник на Република Македонија“ број 4/08), Закон за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење пари („Службен весник на Република Македонија“ број 57/10)
- Царински закон („Службен весник на Република Македонија“ број 39/05), Закон за изменување и дополнување на Царинскиот закон („Службен весник на Република Македонија“ број 4/08 и 48/10)
- Закон за извршување на санкциите („Службен весник на Република Македонија“ број 2/06); Одлука на Уставен суд од 10.5.2006; Закон за изменување и дополнување на Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Македонија“ број 57/2010)
- Закон за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 98/08)
- Закон за спречување судир на интереси („Службен весник на Република Македонија“ број 70/07), Закон за изменување и дополнување на Законот за спречување судир на интереси („Службен весник на Република Македонија број 114/09)
- Закон за кривична постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 150/2010)
- Закон за заштита на сведоци („Службен весник на Република Македонија“ број 38/05); Закон за дополнување на Законот за заштита на сведоци („Службен весник на Република Македонија“ број 58/05)
- Закон за медијација („Службен весник на Република Македонија“ број 60/06); Закон за изменување и дополнување на Законот за медијација („Службен весник на Република Македонија“ број 22/07 и 114/09), Одлука на Уставен суд на Република Македонија У.бр.117/06 од 1.11.2006 („Службен весник на Република Македонија“ број 119/06), Одлука на Уставен суд на Република Македонија У.бр.34/07 од 6.6.2007 година („Службен весник на Република Македонија“ број 77/07)

- Закон за следење на комуникации („Службен весник на Република Македонија“ број 121/06), Закон за изменување и дополнување на Законот за следење на комуникации („Службен весник на Република Македонија“ број 110/08);
- Закон за малолетничка правда („Службен весник на Република Македонија“ број 87/07), Закон за изменување на Законот за малолетничка правда („Службен весник на Република Македонија“ број 103/08 и 161/08);
- Закон за семејството – пречистен текст („Службен весник на Република Македонија“ број 157/08); Закон за изменување и дополнување на Законот за семејство („Службен весник на Република Македонија“ број 67/2010);
- Закон за прекршоците („Службен весник на Република Македонија“ број 62/06), исправка („Службен весник на Република Македонија“ број 69/06);
- Закон за меѓународна соработка во кривична материја („Службен весник на Република Македонија“ број 124/2010)
- Европска Конвенција за екстрадиција со протоколите
- Европска Конвенција за трансфер на осудени лица
- Казнена конвенција за корупција и дополнителниот протокол
- Цивилна Конвенција за спречување корупција
- Конвенција за перење на пари, откривање, заплена и конфискација на имотна корист прибавена со кривично дело
- Конвенција за компјутерски криминал
- Европска Конвенција за пренос на казнените постапки
- Конвенција на Советот на Европа за борба против трговија со луѓе
- Конвенција за заштита на лица во однос на автоматска обработка на лични податоци со протоколот

3. ГРАЃАНСКО ПРАВО

Целни групи:

Обуките од овој модул се наменети за судии кои работат на сите оддели од граѓанска област и на стопанскиот оддел.

Програмата за континуирана обука на судии во рамките на овој модул е работена врз основа на претходна анализа и оцена на потребите на судиите, како и врз основа на досегашното искуство и утврдените проблеми при примената на законите од оваа област. Покрај разработка на референтните закони, а особено нивните последни измени, обуката ќе се фокусира и на: почитување на човековите права во граѓанската материја; примена на општите принципи на граѓанското право; подготовка на предметите; симулирани судења; утврдување на факти; основни принципи на доказната теорија; методологија на пишување на судски одлуки; тематски прашања за пресудувањето; пишување на пресуди; анализа на напишаните судски одлуки; јазикот во процесните документи; анализа на постапката; процесни одлуки за време на судење; како и важењето на законите и нивното ретроактивно дејство; и друго.

А. Сопственост

Цел на овие обуки е да се обработат актуелни прашања за правните аспекти на сопственоста како една од најзначајните области од граѓанското право и нејзината правна заштита преку судските инстанци. Како методи на учење го предлагаме интерактивниот начин на учење, кој покрај предавањето опфаќа и дискусија, работа по групи, работа на конкретни предмети од судската пракса и слично.

1. Сопственички тужби - реивиндикациона; од претпоставен сопственик; негаторна; деклараторна (утврдителна) и излачна, утврдителни одлуки за објекти во градежен реон

2. Стекнување на сопственост по основ на градба, од несопственик, договори за здружување на средства за заедничка градба и стекнување на право на сопственост

3. Примена на Закон за градежно земјиште и Законот за градење, конвалидација на договори за купопродажба на недвижност склучени за време на забрана на промет на земјиште, а кои се во целост исполнети или во претежен дел

4. Заштита на правото на сопственост кај дивите градби и злоупотреба на правото на имателите на бесправно изграден објект

5. Службеност и негово вознемирување

6. Хипотека, договорен залог и рачна залога, заложно право и реализација

7. Постапка по платни налози, приговори по платни налози, одлуки

Б. Облигации

Цел на овие обуки е запознавање на судиите коишто работат на оваа област со видовите договори коишто најчесто го регулираат прометот на движните и недвижните ствари помеѓу правните и физичките лица, како и правните последици од нивното непочитување. Посебен акцент ќе се стави врз градење на судската пракса за солидарна одговорност на должниците, надоместок на материјалната и нематеријалната штета, критериумите за определување на надоместоците кои се определуваат за лица незаконски лишени од слобода, како и размена на искуство од досегашната судска пракса од обласат на облигационото право.

1. Ништовност, поништување и раскинување на договорот (разлики)

2. Договори со товари

3. Камата, од кога тече, начин на досудување за пооделни основи

4. Права и обврски од договор за кредит

5. Раскинување на договор за продажба поради скриени недостатоци

6. Договор за доживотна издршка, раскинување и поништување

7. Материјална и нематеријална штета и критериуми за утврдување, судски спорови за штета каде странка е државата, надомест на штета по основ на зголемена вредност, дополнителна пресуда за досудување на материјална и нематеријална штета

8. Разлики мегу надомест на штета и стекнување без основ

9. Имотно правни побарувања настанати од извршување на кривично дело

10. Објективна одговорност за опасни ствари, солидарна и паралелна одговорност

<u>В. Работни односи</u>

Основни целни групи: Судии кои постапуваат по работни спорови

Дополнителни целни групи: Судии кои постапуваат по граѓански предмети

Цел на овие обуки се запознавање на судиите коишто работат на овие материи со измените во позитивното законодавство, негова имплементација во целина и на размена на искуство од досегашната судска пракса. Темите ќе бидат обработени и презентирани од страна на предавачи на Академијата, но не е исклучена и можноста како предавачи да учествуваат и претставници од Бирото за вработување, Агенцијата за државни службеници и Министерството за финансии, за прашања кои се однесуваат на нивната работа.

1. Примена на меѓународните договори, конвенции и препораки во споровите од работните односи за склучувањето и престанувањето на договорот за вработување и за времетраењето на работниот однос

2. Примена на ЗРО и Колективните договори во случаи кога КД не се во согласност со ЗРО, во споровите за поништување на одлука за распоредување на работник и за откажување на договор за вработување по сите основи

3. Поништување на одредби од договорот за вработување, плата според договорот за вработување и плати и други надоместоци во случаи кога нема договор за вработување (фактички работен однос)

4. Надомест на штета на работник поради незаконит престанок на работен однос (материјална и нематеријална), утврдување на денот на престанокот на работниот однос од страна на судот и надомест на штета, кога за работникот не

е прифатливо да се врати на работа со правосилна судска пресуда – примена на чл.102 од ЗРО

5. Распоредување на работник од едно на друго работно место според ЗРО, Колективните договори и договорот за вработување.

Г. Извршна постапка

Основни целни групи: Судии кои постапуваат по извршни предмети

Дополнителни целни групи: Судии кои постапуваат по граѓански предмети, извршители

1. Закон за извршување - извршување над недвижности по заложно право кога е заклучена стечајна постапка над должникот, начин на наплата на парична казна преку извршител

2. Закон за обезбедување на побарувања, видови на средства за обезбедување на побарувања

Д. Вонпроцесна постапка

Основни целни групи: Судии кои постапуваат по вонпроцесни предмети

Дополнителни целни групи: Судии кои постапуваат по граѓански предмети, нотари

1. Закон за вонпроцесна постапка договор за, физичка делба, исклучување од дел од наследството, правото на брачниот другар на наследство во бракот без деца

2. Закон за наследување - составување на судски тестамент, легат, улога на нотарите како повереници во оставинска постапка, наследно право на брачни другари

Ѓ. Парнична постапка

Основни целни групи: Судии кои постапуваат по граѓански, извршни, вонпроцесни, трговски, стопански, во работни спорови, стечај

1. Тужба, одговор на тужба
2. Утврдување на вредноста на спорот и квалитет на поднесоци
3. Подготвително рочиште, главна расправа и процесни одлуки
4. Докази и изведување на докази – увид, сведоци, вештачење, сослушување на странките

5. Донесување на пресуди – видови пресуди, донесување и објавување, писмена изработка и објавување на веб страницата на судот
6. Користење на ACCMIS, електорнско снимање на судските рочишта и електорнска достава
7. Посебни постапки
8. Новини во законот кои се однесуваат на медијацијата
9. Постапка по жалба и одлуки на второстепениот совет
10. Судење во разумен рок
11. Вонредни правни лекови

Е. Права на интелектуална сопственост

1. Спроведување на правата од интелектуална сопственост
2. Управно-судска заштита на правата од интелектуална сопственост
3. Прекршочно правна заштита на правата од интелектуална сопственост

   А. Прекршоци според Законот за индустриска сопственост;

   Б. Прекршоци во врска со колективното остварување на авторското право и сродните права согласно новиот Закон за авторското право и сродните права.

   В. Повреда на правата од интелектуална сопственост предвидени во посебни закони
4. Кривично-правна заштита на првата од интелектуална сопственост
5. Граѓанско правна заштита на правата од интелектуална сопственост
6. Компаративни искуства во спроведување на правата од интелектуална сопственост

Библиографија

- Закон за сопственост и други стварни права („Службен весник на Република Македонија“ број 18/01), Одлука на Уставен суд од 20.2.2008 година, Закон за изменување и дополнување на Законот за сопственост и други стварни права („Службен весник на Република Македонија“ број 92/08, 139/09 и 35/2010);
- Закон за градежното земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 82/2008), Закон за изменување и дополнување на Законот за градежното земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 143/2008 и 56/2010);
- Закон за градење („Службен весник на Република Македонија“ број 130/09);
- Закон за катастар на недвижности („Службен весник на Република Македонија“ број 40/2008);

- Закон за денационализација („Службен весник на Република Македонија" број 20/98), Закон за изменување и дополнување на Законот за денационализација („Службен весник на Република Македонија" број 31/00, 42/03, 44/07 и 72/10)
- Закон за облигационите односи („Службен весник на Република Македонија" број 18/01), Закон за изменување и дополнување на Законот за облигационите односи („Службен весник на Република Македонија" број 4/02, 5/03, 84/08, 81/09 и 161/09)
- Закон за извршување („Службен весник на Република Македонија" број 35/05), Одлука на Уставен суд од 29.3.2006, Закон за изменување и дополнување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија" број 50/06), Одлука на Уставен суд од 18.10.2006 година, Закон за изменување и дополнување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија" број 129/06), Одлука на Уставен суд од 17.1.2007, Закон за изменување и дополнување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија" број 8/08, 83/09, 50/2010, 83/2010 и 88/2010)
- Закон за работните односи – пречистен текст („Службен весник на Република Македонија" број 16/2010), Закон за изменување на Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија" број 50/2010), Одлука на Уставен суд од 14.4.2010 година, Закон за дополнување на Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија" број 52/2010);
- Закон за државните службеници („Службен весник на Република Македонија" број 59/00), Закон за изменување и дополнување на Законот за државните службеници („Службен весник на Република Македонија" број 112/00, 34/01, 103/01, 43/02, 98/02, 17/03, 40/03, 85/03,17/04, 69/04, 81/05, 61/06, 36/07, 161/08, 6/09, 114/09 и 35/10)
- Закон за нотаријат („Службен весник на Република Македонија" број 55/07), Закон за изменување и дополнување на Законот за нотаријат („Службен весник на Република Македонија" број 86/08 и 139/09)
- Закон за обезбедување на побарувањето („Службен весник на Република Македонија" број 87/07)
- Закон за вонпарнична постапка („Службен весник на Република Македонија" број 9/08)
- Закон за наследувањето („Службен весник на Република Македонија" број 47/96)
- Закон за парничната постапка („Службен весник на Република Македонија" број 79/05); Закон за изменување и дополнување на Законот за парнична постапка („Службен весник на Република Македонија" број 110/08, 83/09 и 116/2010)
- Закон за денационализација („Службен весник на Република Македонија" број 20/98), Закон за изменување и дополнување на Законот за денационализација („Службен весник на Република Македонија" број 31/00, 42/03, 44/07 и 72/10)

- Закон за општата управна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 38/05); Закон за изменување и дополнување на Законот за општа управна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 110/08);
- Закон за судски такси („Службен весник на Република Македонија“ број 114/09);
- Закон за индустриска сопственост („Службен весник на Република Македонија“ број 21/09)

4. ТРГОВСКО ПРАВО

Основни целни групи: Судии кои постапуваат по трговски предмети

Дополнителни целни групи: Судии кои постапуваат по граѓански предмети

Овој модул има за цел да ги запознае судиите со законската регулатива од оваа област, судската пракса, современите меѓународни трендови, како и разграничување на одредени институти и категории во контекст на оваа правна материја. Истовремено, посебен акцент ќе се стави на акциите, акционерскиот капитал, уделите во друштвата (од теоретски и практичен аспект), тргувањето со хартии од вредност, берзата како организиран пазар на хартиите од вредност, Комисијата за хартии од вредност како регулаторно тело и стечајот.

Како предавачи се предлагаат судии, правни експерти, како и претставници на Македонската берза за хартии од вредност, Комисијата за хартии од вредност, Централниот депозитар на хартии од вредност и други институции поврзани со односната тема.

Разновидноста на темите, на предавачите им нуди можност за употреба на сите методи и техники на едукација на возрасни, од предавање, дискусија и дебата, симулирање на случај и судење, студија на предмет од судската пракса, па се до видео презентации и играње или давање на улоги.

1. Закон за трговски друштва и други закони од оваа област

1. Пасивна легитимација на друштвата согласно ЗТД кои не се усогласени со ЗТД, а не се под стечај и не се ликвидирани а на кои се блокирани жиро сметките

2. Транспортно право (транспортни договори: за железнички, патен, воздушен и воден сообраќај)

3. Менаџерски договори и нивните битни елементи, одговорност за надомест на штета на членовите на органите на управување, општо за спецификите на-тровските договори,

4. Учество во распределба на добивка, односно дивиденда

5. Акции, продажба, трговски и нетрговски пренос, поништување на одлуки на Собранието во судска постапка по ЗТД, видови на акции, права на акционерите и заштита на правата на акционерите, начин на заложување на акции и удели

6. Поништување на одлуки пред суд за истргувани акции запишани во Централен депозитар за хартии од вредност и разграничување на судската надлежност од надлежноста во управната постапка пред овие органи

7. Улогата и значењето на финансиските извештаи како докази во парничната постапка меѓу трговските субјекти

8. Одговорноста на трговец поединец во однос на основачот на истиот и постоење на трговец поединец како правно лице, истапување и склучување на содружник, зголемување на главнината и одговорноста при намалување на главнината, нивно евидентирање во Централниот регистар и задолжително објавување од ЦР во Службен весник, Трговски договори – рушливост и ништовност

9. Собрание на трговски друштва: правила на свикување, одржување и донесување одлуки и нивна валидност, содружнички права во друштвото, заштита на правата на малцинските акционери со судска пракса, Промет на удели и акции во трговските друштва од страна на содружниците и акционерите (форма и право на првенство)

10. Право на трговските друштва, основање, работење и управување со друштвата со ограничена одговорност и акционерските друштва, статусни промени, постапки за стечај и ликвидација на трговските друштва

11. Поим и разлики за влог, основна главница, удел во друштвото и акции, имот на друштвото, сопственост во ЈП, финансиски и сопственички импликации во основната главнина при нови вложувања во ТД, располагање со удели и нивно отуѓување, споредба со слични закони што ја регулираат материја

12. Трговски спорови (поим, видови, странки во споровите, државата како странка во трговските спорови), подобрување на принципите за корпоративно управување, прекршоци од ЗТД со присуство на подносителите, централен регистар, постапка за порамнување, одговорноста на правното лице и одговорноста на одговорното лице кај правното лице

13. Пазар на хартии од вредност и неговата улога во финансискиот систем на една држава, Законски и подзаконски акти од обласата на пазарот на хартии од вредност, Улогата на Македонска берза на пазарот на хартии од вредност, нејзината институционална поставеност во однос на останатите субјекти на пазарот на хартии од вредност, законското регулирање на статусот и дејностите на берзата, Обврски за транспарентност на акционерските друштва во РМ, во зависност од тоа дали се работи за: друштва котирани на официјалниот пазар на Македонска берза, друштва со посебни обврски за известување, согласно Законот за хартии од вредност или сите останати друштва што издаваат хартии

од вредност, чл. 166-б од ЗХВ, Презентација на електронскиот систем за тргување БЕСТ

14. Правни аспекти во работењето со хартии од вредност, пазарот на хартии од вредност, институционална поставеност на истиот, Централен депозитар за хартии од вредност, брокерски куќи, инвестициски фондови, Закон за инвестициски фондови

15. Закон за преземање на акционерските друштва

16. Договор за градење

17. Договор за лизинг

18. Закон за акцизи – утврдување на надлежностите на ДПИ, Закон за ДПИ

19. Закон за даночна постапка

20. Закон за заштита на конкуренцијата – превенција, државна помош од аспект на заштита на конкуренцијата, пракса на РМ и анализа на конкретни примери

2. <u>Стечај</u>

1. Излачно и разлачно право во стечајните постапки - компаративни искуства

2. Улога на вештаците во стечајна постапка

3. Запирање, заклучување на стечајна постапка, запирање со помош на вешти лица, трошоци и награда на стечајни управители

4. Улога на стечајниот совет, рокови, постапување и одлуки, право на жалба

5. Ажурност на првостепените и Апелационите судови за решавање на стечајните предмети, причини за траење на постапките, актуелна состојба низ бројки, споредба на начелото на итност на стечајната постапка со роковите за постапување на органите на стечајната постапка

6. Стечај и ликвидација на банка според Законот за банки од 2007

3. <u>Посебни закони</u>

1. Основи на платен промет во Република Македонија

2. Закон за јавни набавки – електронски систем на јавни набавки, практична примена, делење на јавните набавки, кривична одговорност при вршење јавни набавки на комисијата и на одговорното лице, кривично-правен аспект на јавните набавки, злоупотреби спротивни на Законот, подготовка на тендерска документација, критериуми за избор на најповолна понуда, поставување

равенки за пресметување бодови, критериуми за квалитет, излагање на сите подзаконски акти кои се однесуваат на јавните набавки, изигрување на постапката од страна на договорното лице, Планирање на јавните набавки, Проценување на вредноста на договорите за јавни набавки и донесување на одлука за јавна набавка, Подготовка на тендерска документација, Начин на комуникација, Утврдување на способноста на економските оператори, Евалуација на понудите, доделување на договорот и известување на учесниците во постапката, Успешно користење на ЕСЈН и е-аукции, Систем на правна заштита, водење на жалбена постапка и контрола

3. Начела за заштита на личните податоци, Повреди на Законот за заштита на личните податоци, Заштита на правото на лични податоци и медиумите, Примената на начелата на Законот за заштита на личните податоци од органите за спроведување на Законот, Обработка на лични податоци преку вршење видео надзор, Обработка на посебни категории на лични податоци и ЕМБГ, Организациски и технички мерки за обезбедување на заштита и тајност на личните податоци, Права на субјектот на личните податоци, директен маркетинг, пренос на лични податоци во други држави, давање лични податоци на користење, Централен регистар на збирки на лични податоци и претходно одобрување

4. Осигурување имот, лица и одговорност според позитивното право и судската пракса

Библиографија

- Закон за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија број 28/04), Закон за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ број 84/05, 25/07, и 87/08), Одлука на Уставен суд од 11.2.2009 година, Закон за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ број 42/2010 и 47/2010)
- Закон за меница („Службен весник на Република Македонија“ број 3/02), Закон за изменување и дополнување на Законот за меница („Службен весник на Република Македонија“ број 67/2010);
- Закон за чек („Службен весник на Република Македонија“ број 3/02), Закон за изменување и дополнување на Законот за чек („Службен весник на Република Македонија“ број 88/2008);
- Закон за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ број 95/2005); Закон за изменување и дополнување на Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2007), Одлуки на Уставен суд од 04.07.2007, 19.09.2007, 7.11.2007, 28.11.2007, Закон за изменување и дополнување на Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ број 7/08 и 57/2010)
- Закон за инвестициски фондови („Службен весник на Република Македонија“ број 12/09), Закон за изменување и дополнување на Законот за

инвестициски фондови („Службен весник на Република Македонија“ број 67/10)

- Закон за акцизи („Службен весник на Република Македонија“ број 32/01), Закон за изменување и дополнување на Законот за акцизи („Службен весник на Република Македонија“ број 50/01, 52/01, 45/02, 98/02, 24/03, 96/04, 38/05, 88/08, 103/09 и 34/10)
- Закон за државен пазарен инспекторат („Службен весник на Република Македонија“ број 24/07), Закон за изменување и дополнување на Законот за државен пазарен инспекторат („Службен весник на Република Македонија“ број 81/07)
- Закон за даночна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 13/06), Закон за изменување и дополнување на Законот за даночна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 88/08, 159/08,105/09 и 133/09)
- Закон за заштита на конкуренцијата („Службен весник на Република Македонија“ број 4/05), Закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на конкуренцијата („Службен весник на Република Македонија“ број 70/06 и 22/07), Одлука на Уставен суд од 7.2.2007 година
- Закон против нелојалната конкуренција („Службен весник на Република Македонија“ број 80/99);
- Закон за стечај („Службен весник на Република Македонија“ број 34/2006; Закон за изменување и дополнување на Законот за стечај („Службен весник на Република Македонија“ број126/2006 и 84/07), Одлука на Уставен суд од 19.12.2007
- Закон за јавни набавки („Службен весник на Република Македонија“ број 136/07), Закон за изменување и дополнување на Законот за јавни набавки („Службен весник на Република Македонија“ број 130/08 и 97/10)
- Закон за заштита на личните податоци („Службен весник на Република Македонија“ број 7/05), Закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на личните податоци („Службен весник на Република Македонија“ број 103/08), исправка („Службен весник на Република Македонија“ број 124/08), Закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на личните податоци („Службен весник на Република Македонија“ број 124/10)
- Закон за платниот промет („Службен весник на Република Македонија“ број 113/07), Закон за изменување и дополнување на Законот за платниот промет („Службен весник на Република Македонија“ број 22/08, 159/08, 133/09)

5. МЕЃУНАРОДНО ПРАВО И ПРАВО НА ЕУ

Целни групи : Сите судии и јавни обвинители

1. Општа, воведна обука за меѓународното право

- Општите принципи на меѓународното право;
- Изворите на меѓународно право и нивното влијание врз домашното право;
- Споредба со домашното право;

- Договорите за ратификација - што се ратификувани договори, а кои се потпишани договори;
- Меѓународното јавно право и правото на Европската унија во контекст на националното право;
- Тенденции во современото Меѓународно право;
- Значење, внатрешна организација и улога на меѓународните институции, на Советот на Европа, ОБСЕ, Пактот за стабилност
- Меѓународни судови.
- Одделните членови од ЕКЧП и праксата на ЕСЧП

2. Посебни обуки

- Одделни Конвенции и други документи на Советот на Европа и Обединетите нации ратификувани и потпишани од Република Македонија како и праксата на меѓународните судови

Библиографија

- Европска Конвенција за човекови права
- Закон за меѓународно приватно право („Службен весник на Република Македонија“ број 87/07)
- Статут на Советот на Европа
- Мислења на Советодавниот Совет на Европски Судии 1 – 12
- Независност, непристрасност и одговорност на судиите – резолуции и препораки на Советот на Европа, Министерство за правда, 2000
- Конвенција на ОН против транснационален организиран криминал со протоколите (коментари, прилози, појаснувања и препораки), Министерство за правда, ЕАР, 2002
- Препорака Р (94) 12 за независноста, ефикасноста и улогата на судиите, Совет на Европа
- Меѓународни инструменти: Повелба на ООН: Статут на МСП; Виенска Конвенција за договорно право; Нацрт Конвенција на ОН за меѓународна одговорност на државите
- Закон за застапување на Република Македонија пред Европскиот суд за човекови права („Службен весник на Република Македонија“ број 67/09)
- Закон за извршување на одлуките на Европскиот суд за човекови права („Службен весник на Република Македонија“ број 67/09)
- Закон за ратификација на Европската Конвенција за меѓусебна правна помош во кривична материја со додатен протокол („Службен весник на Република Македонија“ број 32/99)

- Закон за ратификација на вториот дополнителен протокол на Европската конвенција за меѓусебна правна помош во кривичната материја („Службен весник на Република Македонија“ број 44/03)
- Закон за дополнување на Законот за ратификација на вториот дополнителен протокол на Европската конвенција за меѓусебна правна помош во кривична материја („Службен весник на Република Македонија“ број 103/2008)
- Римски Статут на Меѓународниот кривичен суд
- Европска спогодба за пренос на барањата за правна помош („Службен весник на Република Македонија“ број 47/2002)
- Статут на Хашката конференција за меѓународно приватно право
- Европска социјална повелба со протоколот

3. Право на Европската унија

1. Правни инструменти на ЕУ

- Примарни извори
  - Основачките договори (ЕЗЈЦ, ЕЕЗ, ЕВРОАТОМ, Мастрихт, Амстердам, Ница)
- Секундарни извори
  - Регулативи (по можност преку case study)
  - Директиви (по можност преку case study)
  - одлуки
  - препораки и
  - мислења
- Непишани извори (судска пракса, стандарди за човекови права, општи начела)

2. Институции на Европска Унија – состав и надлежности

- Европски парламент
- Европска Комисија
- Совет на Министри
- Судот на правда
- Финансиски суд
- Европски совет

3. Европски суд на правда

- Организација и статус
- Избор и разресување на судии (компаративно со националните судови)
- Надлежност и постапки пред Судот на правдата
  - Испитување и поништување на правни прописи на органите на ЕУ
  - Решавање на спорови со полна јуриздикција

- o Давање правни мислења
  - o Постапка за прелиминарни одлуки и толкување на комунитарно право
  - o Постапки за неизвршување на обврски
  - o Постапки за анулирање
  - o Постапка за недејствувања
  - o Спор за надоместок или обештетување
  - o Правото што го применува судот
  - o Активизмот на Судот на правдата
- Видови одлуки и нивно донесување
- Спорови меѓу држави – членки
- Спорови меѓу држави – членки и органите на ЕУ

4. Судот на правдата и националните судови на државите членки

- Начело на приоритет
- Начело на директна примена
- Начело на супсидијарност
- Претходни прашања и интерпретација
- Хармонизација на законодавството
- Судски надзор на суди на надлежности (komptenz - komptenz)

5. Улогата на Судот на правдата и неговото значење за првиот столб на ЕУ

- Заеднички пазар
- Слобода на конкуренција
- Право на сопственост
- Европско државјанство

6. Правосудство и внатрешни работи и Судот на правдата

- Соработка во кривични предмети
  - o Апроксимација на казнено – правните системи
  - o Заемно признавање и извршување на казнените пресуди
  - o Екстрадиција и други области на соработка
  - o Европски налог за апсење
  - o Европски налог за замрзнување на имот и на докази
  - o Судска помош
  - o Право на жртвата

- Соработка во граѓански предмети
  - o Правила за изнаоѓање на меродавно право и определување на судска надлежност
  - o Инструменти за судска соработка
  - o Заемно признавање и извршување на судски пресуди
  - o Европски извршен налог

    - Судска помош и медијација
- Област на слобода, безбедност и правда
- Азил, миграција и гранична контрола
- Полициска соработка
- Соработка во спречување на тероризмот
- Спречување на организираниот криминал
- Спречување на трговија со дрога и луѓе
- Спречување на финансиски криминал
- Спречување на корупција
- Спречување на компјутерски криминал
- Европска мрежа за превенција на криминалот

7. Судот на правдата и човековите права

- Повелбата на ЕУ за човекови права
- Европската конвенција за човекови права на Советот на Европа
- Поврзаност на Европскиот суд на правдата со Европскиот суд за човекови права
- Вклучување на ЕУ во Европската конвенција за човекови права
- Case study – Случајот на Босфорус пред Европскиот суд за правдата и Европскиот суд за човекови права; Случајот на Марсхал

8. Реформскиот договор од Лисабон и Европскиот суд на правдата

- Надлежности и овластувања на институциите на ЕУ
- Европскиот суд на правдата и националните вета
- Тристепена судска поставеност на Судот на правдата
    - Специјализирани судови (прв степен)
    - Високиот или општ суд (втор степен)
    - Судот на правдата (трет степен)

9. Европски јавен обвинител

- Надлежности
    - Судско тело со директни овластувања
    - Истражување, гонење и доведување до Суд
- Начин на избор и разрешување

<u>Анекс 1</u>

- Преведена правна легислатива
- Соработка со Владата и СЕП

<u>Анекс 2</u>

- Спроведување семинари и работилници
    - Судска соработка по граѓански предмети

- Судска соработка по кривични предмети
- Судска практика
- Симулации на случаи (поднесување, постапка, одлучување)

Библиографија

- Консолидирани верзии на Договорот за ЕУ и на Договорот за основање на ЕЗ
- Спогодба за стабилизација и асоцијација помеѓу Република Македонија и Европските заедници и нивните земји членки
- Регулатива за воспоставување на Европското партнерство
- Извештаите за напредокот на Република Македонија
- Закон за ратификација на Договорот за соработка меѓу Република Македонија и Европравда (EUROJUST) („Службен весник на Република Македонија“ број 51/09)

6. ЗАПОЗНАВАЊЕ СО НАЈНОВИТЕ НАУЧНИ И СТРУЧНИ ДОСТИГНУВАЊА ОД ОБЛАСТА НА НАЦИОНАЛНОТО, МЕЃУНАРОДНОТО И ЕВРОПСКОТО ПРАВО

Целни групи : Сите судии и јавни обвинители

Овој модул опфаќа обуки на повеќе теми кои се актуелни во меѓународното и европското право, а исто така и во регионалната соработка. Со оглед на темите и на тоа што тие се регулирани и со граѓанското и кривичното право, обуките ќе се организираат и за граѓански и за кривични судии, како и за јавни обвинители.

1. Права од индустриска сопственост

   - Заштита на правата од индустриска сопственост;
   - Заштита на авторските права.

4. Алтернативно решавање на спорови, Медијација

5. Заштита на конкурентноста

6. Заштита на потрошувачи

7. Авторско право – стекнување на авторско право и заштита, судска пракса и проблеми во праксата

8. Закон за семејство, донесување и спроведување на одлуки за привремени мерки и одлуки за доделување на деца на старателство, определување на висина на издршка на деца и брачни другари, измени на висината

7. СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ

Целни групи: Сите судии и јавни обвинители

Оваа обука има за цел континуирана едукација со странски јазици и користење стручна правна терминологија на странски јазик

1. Курсеви по англиски и француски јазик – почетно и напредно ниво.

2. Користење на стручна правна терминологија

8. РАБОТА СО КОМПЈУТЕРИ И НОВИ ИНФОРМАТИЧКИ ТЕХНОЛОГИИ

Целни групи: Сите судии и јавни обвинители и нивни советници

Оваа обука има за цел постојано усовршување за работа со компјутери и за примена на новите информатички технологии, воведување на информатичката технологија во работата при заведување на предметите; запознавање на судската и обвинителската пракса преку пристап и работа на интернет.

1. Работа со компјутери и нови информатички технологии, Word, Excel, Power Point, Access

2. Пристап и работата на интернет заради запознавање со судската пракса, симнување и чување на информациите, пребарување на во правните бази на податоци

3. Воведување во системот на учење на далечина (e-learning, distance learning)

9. СПЕЦИЈАЛИЗИРАНИ ОБУКИ

Во овие специјализирани обуки покрај судиите и јавните обвинители како целни групи можат да се јават:

- медијатори
- нотари
- адвокати

- извршители

Овие обуки ќе реаlизираат во зависност од материјаlните можости и обезбедени финансии од буџетот, донации и проекти, а на теми поврзани со законската регулатива за конкретната целна група.

Академија за судии и јавни обвинители
Претседател на Управен одбор,
Љубомир Јовески